

POSTANOWIENIE

Dnia 18 kwietnia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marta Romańska

w sprawie z powództwa "M" Spółki z ograniczoną
odpowiedzialnością w P.
przeciwko "G." Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 18 kwietnia 2018 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony pozwanej
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Ł.
z dnia 4 maja 2017 r., sygn. akt I ACa [...]16,

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;

**2) zasądza od pozwanej na rzecz powoda w sprawach
o zapłatę kwot: 592.152,25 zł (X GC [...]14), 214.249,66 zł
(X GC [...]14), 395.165,72 zł (X GC [...]15), 395.165,72 zł
(X GC [...]15), 395.165,72 zł (X GC [...]15) kwoty po 5.400 zł
(pięć tysięcy czterysta), a w sprawach o zapłatę kwot: 175.287,34
(X GC [...]14) i 194.768,50 (X GC [...]14) kwoty po 2.700
(dwa tysiące siedemset) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek (art. 398⁴ § 2 k.p.c.), gdyż tylko wtedy może być osiągnięty cel wymagań przewidzianych w art. 398⁴ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których jest mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Pozwany wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z powołaniem się na potrzebę wykładni art. 6 k.c. w zw. z art. 491 § 1 i 2 k.c. z uwagi na rozbieżności w orzecznictwie sądów apelacyjnych i stwierdził zarazem, że kwestia ta stanowi istotne zagadnienie prawne, które przedstawił jako pytanie, „czy strona odstępująca od umowy wzajemnej, której przedmiotem jest świadczenie ciągle (trwałe, podzielne), wskutek zwłoki drugiej strony w spełnieniu części świadczenia (i w związku z tym odstępujący spełnia na rzecz drugiej strony tylko część świadczenia wzajemnego, do którego był zobowiązany na mocy umowy) powinna wykazać wartość świadczenia wzajemnego, w zakresie którego od umowy odstąpiła, czy ciężar ten spoczywa na drugiej stronie umowy?” (art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.)

Dla wykazania istnienia rozbieżności w orzecznictwie w związku z oceną skutków, jakie wywołuje złożenie oświadczenia o odstąpieniu od umowy wzajemnej pozwany przytoczył pogląd, który wyrażony został przez Sąd Apelacyjny w niniejszej sprawie oraz pogląd wyrażony przez Sąd Apelacyjny w Lublinie w sprawie I ACa 319/14 oraz bardzo syntetycznie przedstawił racje przemawiające za jednym i drugim stanowiskiem.

Formułując problemy skarżący nie uwzględnił jednak specyfiki różnych stosunków zobowiązaniowych, których może dotyczyć oświadczenie o odstąpieniu od umowy, ale przede wszystkim nie uwzględnił specyfiki tego stosunku prawnego, który łączył go z powodem oraz przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia ustaleń faktycznych, którymi Sąd Najwyższy przy rozpoznawaniu skargi kasacyjnej byłby związany (art. 398³ § 3 i art. 398¹³ § 2 k.p.c.), a które odnosiły się do treści zobowiązań, jakie zaciągnął powód i pozwany jako uczestnicy konsorcjum wzajemnie wobec siebie i wobec zamawiającego, na rzecz którego wspólnie mieli wykonywać usługi.

Sąd Apelacyjny podzielił pogląd pozwanego, że porozumienie podpisane przez strony 19 marca 2013 r. było odrębną umową od regulującej stosunki stron z podmiotem zewnętrznym umowy konsorcjum. Sąd Apelacyjny przypisał porozumieniu cechy umowy wzajemnej i stwierdził, że pozwany złożył wprawdzie oświadczenie o odstąpieniu od niej z uwagi na uchybienia, jakich dopuścił się powód w związku z wykonywaniem własnych obowiązków z tej umowy, ale mimo tego oświadczenia strony w dalszym ciągu świadczyły usługi dla zamawiającego w ramach konsorcjum i wykonywały też porozumienie z 19 marca 2013 r. w zakresie przypadających na nie obowiązków wobec zamawiającego. Trudno przyjąć, że działania te nie miały podstawy w umowie. Samo zachowanie się pozwanego wskazywało zatem, że odstąpienie od porozumienia miało odnieść skutek tylko w zakresie akceptowanego przez niego pierwotnie podziału wynagrodzenia należnego każdemu z wykonawców za pewne okresy świadczenia usług na rzecz zamawiającego.

W niniejszej sprawie powód - z odwołaniem się do uzgodnień na temat podziału wynagrodzenia, które zamawiający miał wypłacać wykonującym na jego rzecz usługi - żądał zasądzenia zatrzymanych przez pozwanego części tego wynagrodzenia. W warunkach, gdy umowa była wykonywana mimo oświadczenia o wypowiedzeniu porozumienia z 19 marca 2013 r., to pozwany miał wykazać zasadność zatrzymania takich a nie innych części przypadającego na uczestników konsorcjum świadczenia. O wyniku postępowania w sprawie zadecydowały nie problemy przedstawione wyżej, w związku z którymi Sąd Apelacyjny zajął stanowisko w zasadzie zbieżne ze stanowiskiem pozwanego prezentowanym

w apelacji, ale stwierdzenie, że pozwany odwołujący się do mającego mu przysługiwać uprawnienia do ustalenia innych niż pierwotnie przyjęte reguł podziału wynagrodzenia wypłacanego przez zamawiającego nie wskazał na źródło, z którego wywodził takie swoje arbitralne kompetencje ani też nie wykazał środkami właściwymi dla postępowania nakazowego, jaką szkodę poniósł w związku z niewykonaniem przez powoda wszystkich ciążącym na nim zobowiązań, którą skompensowałoby zatrzymanie pewnej części wynagrodzenia należnego powodowi zgodnie z pierwotnymi ustaleniami co do podziału wynagrodzenia.

W tym stanie rzeczy problemy przedstawione we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania trzeba uznać za pozbawione istotniejszego znaczenia dla spraw, w których zapadł zaskarżony wyrok.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 398⁹ § 1 k.p.c. oraz - co do kosztów postępowania - art. 108 § 1, art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 398²¹ i art. 391 § 1 k.p.c., § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 6 lub 7 (stosownie do wartości przedmiotu zaskarżenia w połączonych do wspólnego rozstrzygnięcia sprawach) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. poz. 1804 ze zm.), orzeczono jak w postanowieniu.

jw

a.ł.